

Til stk. 3.

Udgivelse defineres som udgangspunkt i overensstemmelse med ophavsretslovens § 8, stk. 2: »Et værk anses for udgivet, når eksemplarer af værket med ophavsmandens samtykke er bragt i handelen eller på anden måde spredt blandt almenheden.«

Spredningen kan således ske ved salg, udlejning eller udlån eller på anden måde. Det er herunder uden betydning, om der sker endelig overdragelse, og om der ydes vederlag.

Pligtafleveringen kommer med udgivelsesbegrebet ikke til at omfatte alle offentliggjorte værker. Et eksempel på en værktype, der som tidligere nævnt ikke er omfattet, er værker beregnet på offentlig fremførelse, f.eks. biograffilm og radio- og TV-udsendelser. Her spredes *eksemplarer* af værket nemlig ikke blandt almenheden.

Begrebet »spredt blandt almenheden« er ikke veldefineret i ophavsretten, men der stilles ikke omfattende krav til eksemplarantal eller spredningskreds.

Der foreligger ingen afklaret ophavsretlig praksis for så vidt angår afgrænsningen af det private område over for almenheden i udgivelsessituationen. Da reglerne om pligtaflevering af udgivne værker vedrører sikring og bevaring af kulturarven, bør grænsen for det private område trækkes snævert.

Spredning til almenheden omfatter således også spredning via foreninger og lignende, hvortil adgangen står åben for alle med de relevante forudsætninger eller interesser, samt spredning af materialer, som primært er henvendt til en afgrænset gruppe, men som normalt kan rekvireres af enhver interesse- ret.

Eksempler herpå er foreningsblade, der henvender sig til medlemmerne af en forening, virksomhedsberetninger og personaleblade, der henvender sig til aktionærerne eller medarbejdere i en virksomhed, men som kan rekvireres af offentligheden.

Bogklubudgaver og tilsvarende vil også være omfattet af kriteriet.

Det er ikke afgørende for afleveringspligten, hvor stor kredsen af primære modtagere er, men om værkerne i princippet tilbydes almenheden. Kan der imidlertid være tvivl herom, bør sådanne publikationer afleveres, såfremt oplagets størrelse overstiger 50 eksemplarer.

Efter den gældende lov omfatter afleveringspligten også mangfoldiggjort materiale beregnet til en lukket kreds og af fortrolig karakter, i hvilket tilfælde det kan kræves klausuleret i maksimalt 100 år. Med overgangen til et udgivelseskriterium kan der ikke kræves aflevering af værker, som ophavsmanden ikke har ønsket spredt til almenheden. Der er

derfor ikke behov for særlige klausuleringsbestemmelser.

Visse værker er først alment tilgængelige efter en bestemt dato, typisk 14 dage, en måned eller længe- re. Det gælder f.eks. kongresberetninger og presse- meddelelser, som pressen først må offentliggøre efter en generalforsamling eller anden begivenhed. Ved aflevering af sådanne værker bør bibliotekerne respektere, at de først vil være tilgængelige for offentligheden, når frigørelsestidspunktet er passeret.

Til stk. 4.

Bestemmelsen, der udvider det traditionelle udgivelsesbegreb, er affattet i overensstemmelse med de synspunkter, der fremgår af Ophavsretsudvalgets betænkning nr. 1064 om *Edb og ophavsret*, Kbh. 1986, side 26f og 33f. Bestemmelsen skal hindre, at der kan opstå tvivl om, at visse nye udgivelsesformer er omfattet af lovforslaget. Det er således ikke afgørende, om der på forhånd fremstilles et antal eksemplarer, som udbydes, eller om eksemplar fremstillingen først sker, når der foreligger en konkret bestilling, den såkaldte »publish-on-demand« (bestillingsudgivelse).

Ligeledes vil værker, hvor brugeren selv kan hjemtage et eksemplar af værket være omfattet af lovforslaget. Ved hjemtagelse forstås, at brugeren kan bestille en transmission og fremstille et eksemplar af værket. Efter Betænkning nr. 1064 vil der under alle omstændigheder være tale om en udgivelse, når et værk er indlagt i en database, fra hvilken brugerne har tilladelse til at fremstille udskrifter. Det samme gælder, hvis værkerne på anden måde stilles til rådighed via et elektronisk netværk, hvor brugerne frit eller efter aftale kan hjemhente et eksemplar af værkerne.

I de tilfælde, hvor brugeren selv foretager eksemplar fremstillingen, er der ikke behov for nogen aflevering, idet pligtafleveringsinstitutionen selv kan fremstille de nødvendige eksemplarer, og afleveringspligten konverteres derfor til en pligt til at give meddelelse om udgivelsen og fornøden adgang til databasen, jf. § 2 stk. 3.

Et værk omfattet af § 1, stk. 4, må anses for at være udgivet og dermed afleveringspligtigt, når rekvisitionsadressen er offentliggjort.

Ændringer i eller opdatering af en database, der ligger til grund for en bestillingsudgivelse, skal behandles i overensstemmelse med § 2, stk. 4 om nye udgaver. Såfremt der er tale om løbende opdatering, foreligger der imidlertid som nævnt ingen afleveringspligt.